Kőszeg 1910. julius hó 10.-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasarnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyiltter sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamác. o Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

XXX. évfolyam. Felelős szerkesztő: JAMBRITS LAJOS. 28. szám.

Társadalmi erkölcs.

A nagy mindenségben csak egy kiválasztott van és az az ember, a természet koronája pedig a nő.

Hogy a teremtés ura az emberre pazarolta mindazt, ami őt kiválasztottá teszi! az abban magyarázandó, hogy az embert alkotta első sorban is magánoz hasonlóvá. Legalább az ember szelleme, teremtő ereje bizonyitja azt legjobban, hogy ő áll legközelebb a mindenkorra felfoghatatlan ős teremtő erőhöz, az alkotóhoz.

Az emberiség csirájában él a fenséges istenség, mi a természet, a test, a szellem befolyására, irányitására van az őserőtől rendeltetve. Hogy az emberiségben nagyrészben kárba vész az őserőtől adományozott istenség: ennek oka a család, a társadalom elfajulásában keresendő.

Hogy a társadalmi erkölcs miért sülyed fokról-fokra?... Annak oka pedig a *társadalom* középosztályában keresendő, ahol a nagylábon való élésre a hajlam eszeveszetten ki van élesedve. Hogy az ember... ugy az erősebb nem, mint a természet koronája a nő, napnap után közelebb áll a bukás fertőjéhez: annak bizony a rosszul irányitott nevelés az oka!

Minden társadalmi rossznak a „póz" az oka, a többet mutatni, mint amennyi van, fogalmában van a bün szerzője.

Hány, de hány család és annak megszámlálhatlan ivadéka lesz az életben szerencsétlen és erkölcsnyomorult, azért, hogy a nagy-, dédvagy ükszüleit nem fuzte egymáshoz az a kapocs, mi a szent egymáshoz való viszonylagosság törvényein alapszik. De hiszen nem is kell ezt a nem egymáshoz való fogalmat annyira visszavezetni. Legjobban látjuk azt a mai kor házasságkötéseinél, ami ugyszólván a szédelgésig aljasul. Vagy nem elég példa arra az a sok valókereset, melyek aktáival mindig restánciában vannak az igazságszolgáltatás emberei. Hiszen kulturánkban is erősen észlelhető a könnyed, a koket fogalom. Az irodalomban, a szinművészetben csak ugy burjánzanak az életből meritett, házasságtörésekből, családi mizériákból, társadalmi erkölcstelenségből ellesett termékek.

Manapság ugyszolván utaznak egymásra a házasságot kötendő felek. A szülők, kiknek leányaik vannak, kénytelenek vele, hogy minden valamire való fiatal emberben partit, férjet keressenek. A férfivel éppen igy van: nagyravágyó, karrierhajhászó és remségesen partivadász, mert kénytelen vele, hogy a jóhirü, pénzes partinál még jobbat keressen.

Mert hát bizony a nőnek nagy igényei vannak, no meg aztán a férfijelölt sem akar nyomorogni, ha már egyszer megnősült. Igy jön aztán létre az a házasság, amely nem tartós, melynek a kiabrándulás, a kölcsönös csalódottság a vége ugy a szerelmi, mint anyagi tekintetekben. A kölcsönös ugratás, a szülők által fényes hozomány sejtetése, a jegyesek részéről remségés pózolása a szerelemnek: ez mind fészke a társadalmi prosttutionak, mi a férfit a nőt a lejtőre, a sárba viszi.

Az ilyen csalódott házasságok, fájdalom, napirenden vannak, olyannyira, hogy ma már szinte csodaszámba megy az olyan ideális természetü házasság, mi a társadalmi erkölcsnek a letalapját képezi. Pedig a természet törvénye, istensége parancsolja és az ember jobb érzése készti a lelket és a szivet arra, hogy nemesebb idealokban keresse élete gyönyörüségét. Mert a teremtő istenség viszonylagossága csak akkor nyilvánul meg az ember lelkében, hogyha abban a nemesebb idealokra megvan a hajlam. És ezt a hajlamot a gyermekben a nevelés által kell fejleszteni. Ezt ugyan czekély részben eléri a gyermek az iskolában, de otthon a családi életben, a gyermek szelleme, fogékonysága hamar észreveszi és meg is érti azt a diszharmoniát, mi szüleit, esetleg az élettel elégedetlen idősebb testvéreit körülveszi...

Az ilyen családok aztán gombamódra adják a társadalomnak az erkölcsbestiákat. És ilyen erkölcsbestiák a legelőkelőbb családokban is megteremnek, akik aztán szerencsétlenné tesznek mindenkit, akivel csak érintkeznek. Mivel a szegényebb mimeli, majommódra utánozza a gazdagot és igy lejjeb — a munkás a munkaadót — amint annak szellemi képessége felfogja és megemészti azt, amit azoktól lát, akik társadalmilag ő felette állanak, igy romlik el a legelőkelőbb család gyermeke, a szegény kézmüves, a házmester vagy az utolsó hordár kis leánya is.

Beláthatatlan az a széditő mélység, ahova még sülyedni fog a mai társadalmi erkölcs. Mert az élet és az események természetes következménye a haladás. Az már aztán a kornak és a társadalmi erkölcs milyenségének teljesen mindegy, hogy a haladás a lejtő, a posvány vagy a megtisztultabb, a fenségesebb irányban észlelhető-e?

Amióta ember van a löldön, mindig voltak erkölcsbestiák, csakhogy azokat a multban megkövezték, pellengérre állitották és üldözték! Manapság pepig az erkölcsbestiaságnak meleg ágya — a divat, a jukkerség, a társadalmi előkelőség?! Mert ma azt kövezik meg, aki nem előkelő-

Tárca.

Aranylakodalom.

Vig elbeszélés.

A ki valaha Gémesfalván megfordult, egyszeriben feltünik neki, hogy majdnem az egész falu lakossága csupa Virág-okból áll. Öreg Virág János, Kis Virág János, Parti Virág, Erős Virág, Csetlik Virág, Hirtelen Virág, Ijedt Virág, - egyszóval ilyen vagy olyan Virág nevü család lakik majd mindenik házban; alig egy-kettőben más nevezetü, mint teszem fel: Kovács, Szabó vagy Farkas.

Pedig ezelőtt 75 esztendővel még csak épen, de épen csak is egy szál Virág akadt az egész faluban: a többiek mind Kovácsok, Szabók, Farkasok voltak. Ma meg már a falu két utcája közül is az egyiket, a szebbiket ugy hivják, hogy: „Végig Virág utca."

Annak a Virágnak, a ki ezelőtt 75 esztendővel idekerült: „Vizhozta" Virág Szervác a becsületes neve. Elég furcsa név. Ugy ragadt rá, hogy valahol a hegyek között megáradt a „Suhogópatak" és elöntötte az egész környéket, a gémesfalvi határt is. Épen a fagyos szentek első napján, Szerváckor történt az eset. A zuhatag tömegviz sok mindenféle cokmókot sodort magával. Egyebek közt egy kis deszkabölcsőt is. Ebben a bölcsőben egy göndörhaju, pufok kis fiugyerek szendergett s altában egy szál muskátli virágot szorongatott a tömzsi kezében. Nem is sejtette a kis csöppség, hogy micsoda veszedelemben forog. Azt hitte tán, hogy az édes anyja ringatja, pedig a hullámok verdesték bölcsője oldalat.

A gémesfalvi kovácsok kihalászták a vizből s felvitték a községházához. Ott adták rá a Virág Szervác nevet a tisztelendő ur tanácsára, mert hogy virág volt a kezében és Szervác napján vigyázott rá csodalatosképen a jó Isten. Na, a falubeliek még elibe ragasztották a nevéhez a „Vizhozta" szót is, mert hogy ez is igaz volt. Emberséges emberek aztán felnevelték a kis Szervácot. Derék, szép szál legény lett belőle, munkás, szorgos ember. Mikor abba a korba került, amikor már minden jóravaló legénynek lányon jár az esze, hát minden nagyobb teketóriázás nélkül megkérte a Halszemu Kovács Gergely lányát, a Verát. Oda is adták neki, pedig „egyetlen" lány volt. A napaasszonya az esküvő előtt való nap félrehivta a kamrába a fiatal vőlegényt és ott sugdosott neki a fülébe sok mindenféle jó tanácsot, hogy igyugy jol gondját viselje ám majd a Verának, mert az megérdemli; dolgos is, módos is. Többek közt még ilyesformát is mondhatott neki:

—aztán fiam Servácz azt se feledd el, hogy a Kovácsok familiában ős időktől fogva az a szokás járja, hogvi tt minden házaspárnak csak egy gyereke születik. Több nem. Mert, hogy igy mindig egy kézbe öröklődik át a vagyon.

Vizhozta Virág Servácz csak ühümgetett erre a beszédre, nem szólt egy szót sem, csak ugy magában mondta:

—már erről kedves napamasszony inkább tán az Uristn Ő szent Felségével beszélhetne kigyelmed!

Nohát persze aztán a lakodalom is megtörtént annak rendje és módja szerint. Az uj pár fészket rakott és ugy a kilenczedik hónap vége felé már várták a kis Virágot. Bizony meg is jött, hál Istennek, jó egészségben, de —másodmagával. Biz' ott ikrek lettek! Egy fiu, egy leány.

Vizhozta Virág Szervác napamasszonya majd hanyatt esett ijedtében és — szégyenletében. Váltig csak azt hajtogatta, hogy ilyesmi a Halszemu Kovácsok familiájában még nem történt. Onáluk csak az egy gyerek-rendszer a szokás!... De aztán később csak ő is beletörődött, mert a gyerekek nagyon kedvesek, okosak voltak és igen szépen növekedtek.

Hanem ugy egy jó esztendő mulva megint uj Virág hajtás jelei mutatkoztak. Az öreg Kovácsné már ezen szörnyen felbosszankodott; arra se nézett a tulajdon lánya felé a nehéz állapotában.

A veje vitte meg neki a hirt:

— Edes anyámasszony, a Verának négy leánya született.

— Jaj, Uram Isten!...

— No ne ijedjen meg Kigyelmed. Csak három.

— Csaak? Borzasztó!

—No hát megmondom az igazat: megint ikrek. De mind a kettő fiu a gazember. Olyan egészségesek, mint a vöcsök.

— az már más, de mégis szörnyüség! Oda van a Kovács család becsülete.

— De a Virágoké most erősodik, kedves napamasszony! mondotta büszkén a veje. — Isten adta, Isten küldte a gyerekeket. Csak nem dobhatom őket a patakba, mint a macskakölyköket! Szülőknek az a kötelességük, hogy gondjukat viseljék, embereket neveljenek belőlük. Ha nem születnének gyerekek, kiveszne az emberiség. Én bizony nem bánom, ha tizenkét gyerekem lesz is!

Hát lett is. Nem tizenkettő, hanem tizennégy. Három elhalt belőlük, maradt tizenegy. Mind szépen felnevelődött. Segitettek az apjuknak a munkában, vagyonszerzésben. Mikor az idejük eljött, megházasodtak, fészket raktak. Azoknak is születtek gyerekeik

És ezért halad eszeveszetten a nő és a férfi, a család és a gyermek a prostitució felé!

Kereskedők és iparosok országos szövetsége.

Székely Ferenc igazságügyminiszter a most lezajlott választási kampány alatt tartott egyik beszédében nyomatékosan rámutatott arra, hogy a magyar törvényhozásban a kereskedők és iparosok eddigelé nem voltak kellő számarányban képviselve és e tekintetben a viszonyok gyökeres megváltozásának a szükségességét hangoztatta. A miniszternek ez a beszéde a kereskedők és iparosok köreben annál élénkebb visszhangot keltett, hogy ezeknek a foglalkozási ágaknak egy régi óhajtását erősitette meg a kormány részéről. A Magyar Kereskedők Lapja az eszme fölmerülése óta lelkes szószólója volt a kereskedők és iparosok politikai szervezkedésének és azért az ügy érdekében kikérte ebben a tárgyban az igazságügyminiszter véleményét.

A miniszter nézeteit a következőkben fejtette ki: A mi programmunk egyik sarkalatos pontja — ugymond a miniszter — az, hogy a nemzetet a vagyonosodás utján vezessük. Nem akarunk üres szólamokkal, jelszavakkal dolgozni, nanem komoly és eredményes munkát óhajtunk végezni. A nemzet vagyonosodásának igazi és nagyarányu fejlődésére csak ugy számithatunk, ha a produktiv munkát végző minden foglalkozási ág támogatja a törvényhozás tevékenységét azzal, hogy tanácskozásaiban aktiv részt vesz, kivánalmait, óhajtásait és sérelmeit a fórumon kidomboritja és befolyását a közérdekeinek szemmeltartásával minél teljesebb mértékben érvényesiteni igyekszik, mint ilyen produktiv foglalkozási ágaknak, a kereskedelemnek és iparnak is gondoskodnia kell megfelelő parlamenti képviseltetéséről, mert a nagyobbára jogászokból és földbirtokosokból álló képviselőház nem appreciálhatja kellőképpen a kereskedelem és ipar érdekeit. A legkitünőbb elméleti nemzetgazdák sem itélhetik meg annyira megbizhatóan, hogy mi válik a kereskedelem és ipar javára, mint a gyakorlatban ezeken a pályakon működő helyes itéletü férfiak.

A mi sajátos viszonyunk Ausztriához kétszeresen szükségessé teszi a kereskedők és iparosok tevékeny részvételét a törvényhozásban, annál is inkább, mert Ausztria a tekintetben az ottani parlamenti alakulások folytán jobban föl tudja érdekeit ismerni és azokat helyesebben tudja mérlegelni. Már pedig kiegyezési szerződéseink nagyobbára a termelés és forgalom, tehát az ipar és kereskedelem érdekei körül mozognak. Az osztrákok eddigelé bámulatos ügyességet fejtettek ki abban, hogy az ez irányu tárgyalásoknál érdekeiket burkoltan érvényesitsék, ugy, hogy a merkantil ügyeket gyakorlatilag nem eléggé ismerő közjogászaink csak utólag jutottak annak a tudatára, hogy egyik másik pontban a magyar termelést és fogyasztást károsító intézkedéseket fogadtak el. Az ilyen sérelmes engedmények a közvagyonosodás terén hátravatnek bennünket, mig a többi nemzetek futólépésben haladnak előre. Az ilyen hibákat néha már nem is lehet kijavitani, de majdnem mindigóriási nehézségekkel jár ezeknek a későbben való kompenzálása. Ha kiegyezési tárgyalásokban a mi részünkről is gyakorlati kereskedők és iparosok is részt vesznek, érdekeinket ebben az irányban könnyebben fölismerhetik és igy kárral járó tévedéseket könnyebben elkerülhetünk.

Ezért helyesnek tartom, hogy a kereskedők es iparosok politikai alapon szervezkedjenek, a közjogi kérdésekben vallott felfogásokra való tekintet nélkül. Szükségesnek vélem, hogy a kereskedők és iparosok országos szövetségét minél szélesebb alapon megalkossák és a szervezkedés meginditására a mostani időpontot időszerűnek, itélem mert a nemzeti vagyonosodás fejlesztését célzó munkájában sem a törvényhozás sem a kormány a kereskedők és iparosok közreműködését nem nélkülözheti. Ha a kereskedők és iparosok országos szövetsége igazán a munka jegyében óhajt müködni, tevékenysége nemcsak a merkantil foglalkozásukra lesz áldásos, hanem az egész országra is. A gyakorlati, produktiv munka emberei akiket hivatásuk az eredményesen való dolgozásra predesztinál, nem indulhatnak jelszavak után hanem azt kell mérlegelniök, mit követel a gyakorlat, a vagyonosodást és magyarosodást célzó közérdek.

Abban a reményben hogy a kereskedők és iparosok országos szövetsége, ha megalakul tevékenységét ebben az irányban fogja kifejteni, ennek a szövetkezésnek a létesitését magam részéről üdvösnek, helyesnek, célszerünek és idején valónak tartom.

Hirek.

Kőszegi küldöttség Zichy János grófnál. Kőszeg város hatóságának kiküldöttei a mult héten Scher Thoss Béla gróf orsz. képviselő vezetése mellett tisztelegtek Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternél és kérték a főgimnázium céljaira már megszavazott államsegélynek kiutalását, egyszersmind a segélynek ujabb ötvenezer koronával való felemelését. Zichy János gróf szivesen fogadta a küldöttséget, megigérte a hátralékos összeg kiutalását, az uj segélyre vonatkozólag pedig kijelentette, hogy miután elődje, gróf Apponyi Albert ennek a segélynek megadására vonatkozólag már igéretet tett, a legközelebbi költségvetés keretében gondoskodni fog az államsegély engedélyezéséről.

Áthelyezett polgári iskolai tanár. Horváth István a kőszegi polgári fiuiskola tanára, saját kérelmére Törökbecsére helyeztetett át.

Lemondott az állásáról. Angyal Antal kőszegi városi ellenőr állásáról lemondott.

Papnövendékek felvétele. Junius 30-án és julius 1-én tartotta meg Győr megyés püspöke a konkurzust. 58 jelentkező közül a kis szemináriumba fölvették az V. osztályra: Kőszegről Horváth Gézát.

Felvették a választók névjegyzékébe. A központi választmány, Medzihraszky Lajos kőszegi közigazgatási gyakornokot, felvette az országgyülési képviselő választók 1911 évi névjegyzékébe.

Beszüntette az iparát. A Schiffer és Fleischacker cég, kézmüáru kereskedők, Kőszegen gyakorolt iparukat beszüntették.

Laehne Hugó volt országgyülési képviselő, mint a Pesti Napló irja, fellép a szabadbárándi kerületben Just-párti programmal.

Szökött katona. A napokban a kőszegi 18-ik honvédgyalogezred egyik közlegényét, Bencze Józsefet két szuronyos katonatársa kisérte a togházba. Bencze több izben megkisérelte a szökést, de mindannyiszor rajta vesztett, mert elfogták és most lezárták.

Szerencsétlenség a lékai fürészmalomban. Haberer György a lékai hercegi fürészmalmi munkást f. hó 5-én munka közben baleset érte. Jobb lábfejét a fürész elvágta. Lakásán ápolják.

Lopás Alsószénégetőn. Weber János alsószénégetői lakos Schabel Mihály alsószénégetői lakós lakásába az ablakon keresztül bemászva, 160 koronát ellopott. A csendőrség kinyomozta és átadta a a kőszegi járásbiróságnak.

---

jó számosan. Gyarapodott a Virág familia. A Kovácsok, Szabók, Farkasok pedig az ő egy gyerek rendszerükkel évek során lassankint kipusztultak a faluból. Birtokaik a Virágok kezére kerültek. Már lányt se kaptak a maguk falujából, máshonnét hásasodtak.

Az öreg Virág ugy hetven esztendős kora felé elhatározta, hogy megüli az aranylakomát: Meg is ülte. Országraszóló fényes ünnepség volt az Gémesfalván. Ott volt a fél vármegye, alispán, főispán, mind, aki csak ösmerte az öreg Virágot. A főispán ur még arany keresztet is hozott neki a király Ő Felségétől. Persze nagy lakoma is volt az öreg szántóvető tiszteletére, ahol őt sok szép beszéddel, felköszöntővel ünnepelték. Mindezekre ő imigyen válaszolt:

Hát tisztelt vendégsereg, köszönöm, hogy most idegyülekeztek erre az én ünnepnapomra. Isten Ő Szent Felsége hosszu szép időt engedett érnem az én szeretett életpárommal. Áldassék érte az ő szent neve. En most már nyugodtan halok meg. Büszkén tekintek nagy nemzetségemre, melyet én alapitottam, Az én nevem már fennmarad örökre, és lesz aki virágot ültessen a sirhalmomra. Fiaim, akik már maguk is élemedett emberek és unokáim, dédunokáim, akik most itt nagy számmal körültem vannak, bizonyára megőrzik hosszu ideig az én emlékezetemet. En csak azt kivánom tőlük, hogy hü fiai legyenek ennek a magasztos hazának! — Most pedig hadd szóljon a muzsika, járjuk el még egyszer a kállai kettőst. Táncközben tréfásan mondogatta oda a feleségének:

Anyjukom meg ne halj valahogy előttem, mert nem állok jót érte, hogy ujra meg nem házasodom. Na tudod csak azért, hogy ha már csak tizenegy élő gyerekünk maradt: hát megszülethessék a tizenkettedik is...

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

„Mulik az esztendő, mulik meg megújul"... megint elérkeztünk az általános utazások idényéhez. Ki utazik, ki fürdőre, ki meg csak éppen falura megyen de aki csak szerét teheti, készülődik, csomagol, utazik. Aki mindig előre látó és gondos, az már régen döntött a kérdésben, hogy hova vigye a nyári pihenés ideje és aszerint készült el a ruháival is. Azok pedig, akik mosolyognak a társnőjükön, aki már januárban kezd a nyaralás kérdésével foglalkozni, mert ők ezt mindig az „utolsó percben" szokták elhatározni ilyenkor kapkodnak, futkosnak a varrónőhöz, mert hogy „semmijők sincs és azt szeretnék, ha minden varrónőnek száz keze volna, mind azért, hogy őket és a gyermekeiket ellássa. Sokat ér ilyenkor a jó tanács, amellyel a „Divat Ujság" mindenkor szivesen szolgál olvasóinak.

Az első és egyik legfontosabb tényező, úgy-e, az utazó ruha? Ebben hamar helyt lehetünk, mert a formának a divat nagyon kedvez: varratunk egy kerek, mérsékelten bő szoknyát, háromnegyed- vagy félhosszú kabátot hátul félig testhezállóan, elől félig lazán, elütő kihajtott gallérral és hosszú ujjal. Hozzávaló minta akad több is a „Divat Ujság" mai számában. A szövetje, ha a tengerre vagy hegyvidékre visz az utunk: sevió vagy loden; sötétkék, sötétszürke vagy szürkéskék szinben. Ha valamilyen elegánsabb gyógyfürdőbe megyünk: kis kockás, elegáns angolszövet mély ugyancsak sevió és kamgarn.

Az utazóruhát most is a bluz egészíti ki flanelből vagy mosóselyemből, mert ezen két anyag nem gyűrődik, ami a batisztnál és zefirnél elmaradhatatlan. A mi az utikalapot illeti, úgy az annál elegánsabb, mennél egyszerűbb. A kék, barna, szürke és fehér szalmakalap divatos tokformában, szárny- vagy szalagdisszel, mely köré egy gázfátyolt, úgynevezett automobilfátyolt kötünk, a legcélszerűbb és mégis mindig a legelegánsabb. Nélkülözhetlen kelléke még az utazásnak a kifogástalan keztyü mosóbőrből vagy akár valamely szövött anyagból, továbbá a magasszáru cipő, alacsony sarokkal.

A többi uti felszerelésünk attól függ, hogy hova megyünk. Hacsak valamely csendes helyre megyünk ahol nincsenek reggeli meg délutáni sétik, nem kisért a table d'hôte, nincsenek hangversenyek, reuniunok stb., akkor megteszi a rendes ruhakészületünk, ha van abban néhány batiszt- és egy-két selyemblu-zunk, egy nyersselyem vagy vászon kabátos ruhánk, köpényünk, esőkabátunk és úgynevezett sportsipkánk. A selyemruhát és „fátyolozást" otthon hagyhatják a szekrényben.

Másként áll a dolog a divatos gyógyfürdőkkel vagy ha tengerpartra megyünk. Ez esetben mindenek előtt egy kalapdobozt kell szereznünk. A divatos ruha elfér a legkisebb helyen is, de a divatos kalap megkivánja a maga házat. Es ha még legalább eleg lenne egy kalap, de kell egy virágos a délutáni hangversenyre, meg egy structollav vagy kócsagos estére. Az uti kalap megteszi a reggeli sétákon A ki gazdaságos, a reggeli sétáknál az uti ruhájának hasznát veszi, ha nem, úgy básztselyem vagy világos posztóköpeny szükséges. Nélkülözhetetlen legalább két kabátos ruha, az egyik lehet santungselyem vagy fulár, a másik vászon vagy flanel; az előbbi délelőttre, az utóbbi a tenniszhez, evezéshez vagy horgászásnak. Fontos a fátyolozott hiuzett ruha az ugyanolyan fulár, vagy a kétféle szövetből varrt ruha megfelelő köpennyel délutánra; a liberti selyemvoál- vagy csipkeruha sifonköpennyel az esti szórakozásoknál. Mindehhez még nehány batiszt vagy moll-bluz, szines fátyolozással, meg még sok-sok mindenféle apróság: fátyol, napernyő, retikül stb. A tengerparton a legélesebb szinek is szépen hatnak. A fehér ruha persze a legszebb, de szép a piros, sőt még a sárga is.

*

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz filler. Előfizetni legcélszerübben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII. Rökk Szilárd-utca 4. számu házban van.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó
PURGO BAYER
Vissza a hamisitványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?
Ki ne tudná, hogy utólérhetetlenül legjobb hashajtó a világhirü
PURGO-BAYER.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó
PURGO BAYER
Vissza a hamisitványokkal, mert kártékonyak.

Elmaradt közgyülés. A julius havi rendes városi közgyülés, mely 7-én lett volna, tekintettel arra, hogy a laktanya és utcaburkolás ügyében még e hóban rendkivüli közgyülés lesz, elmaradt.

Kirándulás. Kőszeg fiatalsága f. hó 17-én családias kirándulást rendez. Innét a Hétforráshoz és onnan Rőtfalvára, a hol is a társaság cigányzene mellett tovább szórakozik. Gyülekezés a Martinkovits-féle ház előtt délután pont 2 órakor.

A villamvilágitás bevezetése részletfizetésre. Életre való ujitást léptetett életbe villamos telepünk igazgatója, Sághy József. Eddigelé a villamos világitást bevezetők, a munkálatok befejezése után, azonnal tartoztak a bevezetési költségeket, a világitó testeket megfizetni. E beruházási költségek, azonnali fizetése akárhányat elidegenitett a bevezetéstől. Az igazgatóság most julius 1-től részletfizetésre eszközli a bevezetéseket és részletfizetésre adja a világitó testeket is. A részletek havanként, vagy negyedévenként is fizethetők és pedig kamatmentesen.

A laktanya és az utburkolat megépitésére kiirt pályázati határidő hétfőn, e hó 11.-én jár le. — A nagyobb érdeklődés a laktanya iránt nyilvánul meg, melyre előreláthatólag négyen is adnak be ajánlatot. Az utcák burkolatára esetleg csak két ajánlat várható.

Pályázat ellenőri állásra. A lemondás folytán megürült városi ellenőri állásra legközelebb kiirják a pályázatot és előreláthatólag még augusztus hóban betöltésre kerül. A városi ellenőr a X. ik rangosztályba van sorozva.

Veres kakas. Kőszegdoroszlón f. hó 4 én este tuz ütött ki. Néhány istálló és kamra égett le. A kár 1000 korona, melyből 700 K. biztositás utjan megtérül.

A rendőrség államositása. A trónbeszédben megjelölt belügyi reformok egyik legelseje lesz a rendőrségnek államositása. Tisza István gróf még 1901-ben a miskolci programmbeszédében kifejezést adott azon szándékának, hogy a vidéki rendőrséget államositani akarja. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter pedig már elkészitette az erre vonatkozó törvénytervezetet, amelyet Khuen Héderváry gróf némi átdolgozás után be fog terjesztetni a képviselőház elé. A nyári szünet után azonnal összehivják azt az ankétet a belügyminiszteriumba, melynek véleményét azért kéri a minister, hogy Andrássy tervezetének átdolgozásánál figyelembe vegye. A tervezet legközelebb a nyilvánosság elé kerül. A tervezet szerint külön rendőrminiszteriumot, vagy országos rendőrfőnoki állást kreálnak. Egyébként az ország rendőrkerületekre fog oszlani s mindegyik kerület élén lesz egy vezető. A vidéki rendőrségek használható rendőrtisztviselőit átveszi az állam, egyébként a kvalifikácionális törvényt fogják érvényesiteni.

Uj betéti társaság. Leopold Gyula hirdetési irodája Budapesten, melynek nemcsak a belföldi, hanem a külföldi nagy hirdetők is állandóan üzletfelei és mely a legtekintélyesebb és legnagyobb apparátussal dolgozó vállalat e szakmában, betéti társasággá alakult. A törvényszéki bejegyzés julius 6-án megtörtént. A betéti társaság egyedüli beltagja Leopold Gyula, ki a vállalatot kiváló szaktudásával és elismert agilitásával továbbra is vezeti. Mint értesülünk Leopold Gyula több nagyobb vidéki lap kiadójával egyesülve a vidéki lapok részére egész külön szakosztályt fog létesiteni, mely csak a vidéki lapok hirdetési ügyeivel fog foglalkozni.

Mikor soroznak? A zavaros politikai viszonyok miatt az idén nem tarthatták meg a rendes tavasz sorozásokat, mert nem történt meg a parlament részéről az ujonc megszavazás. Az alispán a hadkiegészitő parancsnoksággal egyetértőleg most ugy állapitotta meg a sorozási tervezetet, hogy Vasvármegyében e hó 15 én veszi kezdetét a sorozás, ha azonban az ujoncmegszavazás ez időre sem történne meg, akkor julius 25-én kezdődik a sorozás.

A gőzgépkezelők és kazánfütők legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban julius hó 17. napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Deák-tér 25.

Miért drága a tégla és az agyagáru? A szokatlanul nagy mértékben megindult épitkezések nagy téglaszükségletet vontak maguk után, ugy hogy fennálló téglagyáraink nem képesek az óriási szükségletnek megfelelni. Ennek főokát abban találjuk, hogy gyáraink nagy része nem tért még át a kézi vetésről a gépi munkára, habár a gépüzem amellett, hogy szaporább, természetesen olcsóbb és jobb is a kézi vetésnél. A gépüzemu téglagyártásnak föltétele, hogy a gyártás csakis jó minőségü gépekkel történjen, melyek a rendelkezésre álló agyagnak és a helyi viszonyoknak megfelelnek. Ha tehát téglagépeket veszünk, csakis elsőrangu gyárral lépjünk összeköttetésbe, amelynek megvan a kellő tapasztalata téglagyárak berendezésében. Gellért Ignác és társa cégnek (Budapest, Terézkörut 41) mely cég évek óta képviseli a Drezdai motorgyárat és amelynek szolid szállitása országszerte hiresek, sikerült megszereznie a drezdai gyár kezelésében álló világhiru Meisseni Jakobiwerk kédviseletét, amely tégla- és agyagárugyári berendezéseket kiváló minőségben szállit, amit legjobban bizonyit azon körülmeny, hogy számos más téglagyáron kivül a német császár téglagyárát legjobb megelégedésre berendezte. A cég szivesen szolgál felvilágositásokkal és prospektusokkal, továbbá dijmentesen bocsátja tapasztalt mérnokét az érdeklődők rendelkezésére. Egyben fölhivjuk a figyelmet a gyár többi speciális gyártmányaira, mint szürőprésekre, apritógépekre stb.

Visszaélések holapda rendszerü árusitással. A Soproni kereskedelmi és iparkamara arról értesült, hogy területének több helységét különféle külföldi cégek az 1884. évi XVII. t. c. 51. §-ába ütköző holapda (lavina) rendszerü árusitás célzatával hirdetményekkel, ugynevezett „bon"-okkal és szelvényekkel árasztják el, melyekkel cipőt, illetve órát vagy más tárgyat igérnek annak, aki egy-egy szelvényt 3, esetleg 4 egyénnek elad és e 3, illetve 4 egyén ujabb 3—3, illetve 4—4 szelvényt vesz a cégtől utánvétellel. A cég ily módon akkor küld csak árut, ha 12, illetve 20 szelvényt ad el, viszont a vevő abban az esetben, ha a szelvényeket másoknak eladja, 1.50—2.50 K-ért jut egy ezen összeget állitólag hét-nyolcszorosan meghaladó értéku holmihoz, melynek árát mások fizetik ki, tudniillik akik hasonló előnyös árubeszerzésben bizakodva, szelvények vételébe fektetik pénzüket. Az árusitásnak ez a módja elnevezéséhez hiven, lavinaszerüen szaporitja a vevőkört, mert minden egyes megrendelő más ujabb 3, illetve 4 egyént ugrat be szelvényvételre, akikkel a maga portékáját megfizetteti s kik, hogy pénzükért értéket kapjanak, mindig nagyobb körben terjesztik a szelvényeket, nem törődve azzal, hogy amikor már teljesen el van árasztva a közönség bizonyos köre a szelvényekkel, százan és százan károsulnak azáltal, hogy befektetéseikért értéket nem kapnak, mert a szelvényeiket továbbadni nem tudják a cég pedig csak akkor küld árut, ha egyenként mindenki ujabb 9, illetve 12 szelvényre szerez vevőt. A lavina rendszerü árusitást folytató cégek tehát nemcsak azon nyerészkednek, hogy a szelvények ára fejében befolyt összeggel arányban nem álló értékü holmit adnak el a közönség ingyenes és lelkiismeretesnek nem mondható ügynökoskodése mellett, hanem abból is mérhetetlen hasznot huznak, hogy amikor már a lavina megszakad s a szelvények legjobban el vannak terjedve, ezren hagyják benn az értéktelen szelvényekben pénzüket, melyért ellenértéket nem kapnak. Az árusitásnak ezt a módját ezért a kereskedelemügyi miniszter 70025/1900. számu rendelete a leghatározottabban tilalmazza és elkövetőjük ellen szigoru büntetést állapit meg. A 82268/1900 számu rendeletet pedig (2. posta és távirdai rendeletek tára 1900. évf. 70 sz.) kitiltja az ily árusitásra vonatkozó szelvényeket, hirdetményeiket s más küldeményeket a m. kir. postai szállitásból, végül a 34688/1909. sz. rendelet megállapitja annak a lehetőségét is, hogy azok ellen, akik a szelvényeket továbbadják és terjesztik, a tiltott cselekményben való bünrészesség miatt az 1879 évi XL. t. c. 26. §-a, illetőleg az 1878. évi V. t. c. 69. §-a értelmében iparhatósági büntető eljárás tehető folyamatba, mely 600 koronáig terjedhető pénzbüntetést, behajthatatlanság esetén pedig 30 napig terjedhető elzárást vonhat maga után, mert aki másoknak áldozatokba való beugratása révén, mások által kifizetendő olcsó portékát kiván beszerezni, bizonyos mértékben rosszhiszemüen jár el s jogosulatlan hasznot keres, mely megtorlást érdemel. Elsősorban tehát a közönség érdekében, másodsorban pedig a magyar ipart és kereskedelmet lelkiismeretlenül károsító külföldi cégek üzelmeinek meggátlása érdekében figyelmezteti a soproni kereskedelmi és iparkamara a közönséget, hogy a szóban levő, bárhonnan, bármily cim alatt érkező szelvényeket ne vegye meg és ne terjessze, mert a külföldi cégek ily irányu szédelgései a közönség kárositását célozzák és mert a szelvények továbbadása tiltott cselekmény, melyet a kamara a tudomására jutó esetekben kénytelen az illetékes hatóságoknál feljelenteni.

1729/1910. iktsz.

Pothirdetmény.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint a **Maitz és Prenner** kőszegi cég végrehajtatonak **Ba dauf Mátyás** borostyánkői lakós végrehajtást szenvedő elleni 260 kor. 86 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében 1266/910 sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a Baldauf Mátyásnak a borostyánkői 758. 698. 1038. 699. 789. 869. és 963. sz. tjkvben összesen 1335 kor. kikiáltási árban Borostyánkő község házánál

1910. évi julius hó 30. (harmincadik) napjának délelőtt 10 órájára

kitüzött árverés az 1881 LX t.-cz. 167 §-a alapján Lessner Samu tapolcai lakos végrehajtató érdekében is 1370 kor. 32 fillér tőke követelése s járulékai kielégitése végett megtartatni fog.

Kőszegen a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1910. évi junius hó 20 án. Előadó hiv. távol Hannibal s. k. kir. járásbiró.

A kiadmány hiteléül:

Péczely Gyula,
kir. telekkönyvvezető.

1266/1910. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Maitz és Prenner** kőszegi cég végrehajtatónak **Baldauf Mátyás** borostyánkői lakós végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 260 kor. 86 fill. tőke és jár. ügy 24 kor. 70 fill. jelenlegi, egyben a csatlakozottnak kimondott Kindl József kirchschlagi lakósnak 483 kor. 84 fill. és jár. ügy Leszner M. fiai tapolcai cég javára 647 kor. 76 fillér tőke és jár. és a netán még felmerülendő költségek behajtása végett a területén fekvő következő ingatlanok u. m.:

Baldauf Mátyásnak a borostyánkői 758. sz. tjkvben A † 1. sor (2121—2122) hrszámu ingatlanbóli felerész jutalékára 9 K-ban, az ugyanottani 698. sz. tjkvben A I 1. 3. 4—6. sor 76. 488. 2191. és 391. hrsz. 106 házsz. és erdő, legelő illetőség felerészére 1064 K-ban. Az ugyanottani 1038. sz. tjkvben A I 1—3 sor 687. 784. és 835. hrsz. ingatlanokbóli felerész jutalékára 83 K-ban, az ugyanottani 699 sz. tjkvben A I. 1—2. sor 631. és 684. hrsz. ingatlanokbóli felerész jutalékára 91 K-ban, az ugyanottani 789. sz. tjkvben † 1814. hrsz. B 8 és 10. sorszám alatt bejegyzett jutalékaira 9 K-ban, az ugyanottani 869 sz. tjkvben A I 1. sor 486. hrsz. felerész jutalékára 21 K-ban, az ugyanottani 963. sz. tjkvben A I. 1—3 sor 922. 1842 és 1932. hrsz. felerész jutalékaira 58 koronában megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1910. évi julius hó 30. (harmincadik) napján délelőtt 10 órakor

Borostyánkő község házánál megtartandó nyilvános árverésen — azonban a 106. számu ház a kikiáltási ár felénél — a többi ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kőszegen. a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1910. évi április hó 29-én Halász Ernő s. k. kir. járásbiró.

A kiadmány hiteléül:

Péczely Gyula,
kir. telekkönyvvezető.

Minden hétfőn és szerdán friss **bécsujhelyi**, és minden pénteken friss **győri kalbász**.

Schaar József
csemege-, bor- és füszerkereskedő
Kőszegen

Zongora raktár.

KULHAY KÁROLY
zongora készitő és hangoló
Szombathely,
Kossuth Lajos-utcza 19. szám.

Elvállal zongora hangolást, valamint zongorák és pianinok javitását és ujrabőrözését szakszerü kivitelben jótállás mellett.

Házeladás.

Kőszegen a vasutnál és a gyöngyös partján fekvő 859. számu ház a körüle elterülő földekkel és gazdasági eszközökkel együtt eladó. A venni szándékozók a helyszinre kéretnek. A terület akár kertnek, akár házhelynek megfelel.

Pintér János és neje
Kőszegen.

Hálószobaberendezés

valódi Mahagoni-fából (saját gyártmány), betegség miatt olcsó árért elad

Szalber Viktor,
műasztalos,
Kőszeg, Intézet utca.

Zongora-eladás.

Áthelyezés miatt eladó egy ébenfa, rövid, modern s új zongora, könnyü játszásu és kellemesebb hangú.

Továbbá eladó 2 (kettő) szent kép: „Krisztus a keresztfán" és a „Szűz Mária". A képek 125 cm hosszuak, 100 cm szélesek.

Tudakozódni a kiadóhivatalban lehet.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 755. sz.
Strucz szálloda mellett.

Betéteket elfogad betétkönyvecskére netto 4 százalékos kamatozással és folyó számlára, a kamatozás a betételt követő napon kezdődik: betét kifizetéseket felmondás és levonás nélkül eszközöl.

Kölcsönöket, u. m. váltó-, jelzálog-, folyószámla és zálogkölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett nyujt.

Értékpapirokat napi árfolyamon vesz és elad.

Szelvényeket költségmentesen bevált.

Őrzésre átvesz értékpapirokat és egyéb értékeket csekély dij mellett.

Sorsolás alá eső értékpapirok sorsolását költségmentesen ellenőrzi.

Központ:
Szombathelyi (régi) Takarékpénztár r. t.
Szombathelyen.

Alapittatott 1867-ben.
Alaptőke: 1,200,000 kor.
Tartalékok: 400,000 kor.
Takarékbetétek: 14,000.000 kor.

Őszi trágyázás.

Óvakodjunk a hamisitásoktól!

Valódi Stern Marke védjegyü

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb phosphorsavas műtrágya!

Csak akkor ha ilyen van és ólomzár

valódi zsákban eredeti van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos
a Thomasphosphatfabriken, Berlin
vezérképviselője
Budapest, VI., Andrássy ut 49

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére Török-, kő- és márványfürdők; hideg- szénsavas- és villamosviz-fürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen, ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti panaszoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az Igazgatóság.

1910-es modellünk ujitásai:

Intenziv lángú. Gyorsan forral. Kevés szesz fogyaszt. Erős alkatrészei kivehetők és tisztithatók. Mávszi galvano-bronz kivitel. — Hozzádva biztonsági gyorsfőzőnek eddigi előnyeit, a

„Rops" 1910

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb szeszfőzőhelye. Ha feldül, elalszik. A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten: 4.— korona.

Régi használt példányokat a gyár 2 korona 50 filler ráfizetéssel 1910-es modellre cserél át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS" Fémárugyár Részvénytársaság
BUDAPEST, V., Váczi-ut 74/27.
Helybeli elárusitó:
NAGY SÁNDOR.
Képviselők vidéken keresztetnek.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőztözde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára

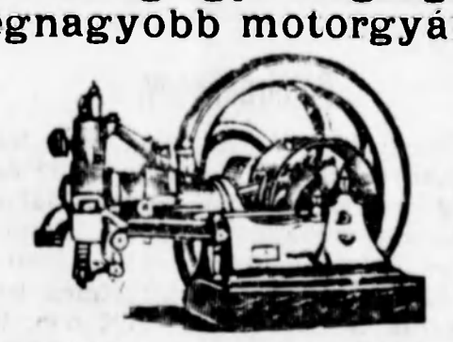

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat** — valamint **Szlvógázmotorokat.** —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő **óránként csak 1 fillérbe kerül.**

Vezérképviselet:

Gellért Ignácz és Társa
Budapest, Teréz körut 11 — Telefon 12 91
Legmesszebbmenő jótállás! — Kedvező fizetési feltételek!

Kőszegen kapható Róth Sándornál.

A világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kutszivattyuja az

„Omega" lánckut

Mert rendkivül sok vizet ad,
Mert kis gyermek kezelheti,
Mert soha be nem fagy,
Mert soha nem romlik,
Mert mindenki felszerelheti és karbantarthatja.

3 évi jótállás.

Árlap ingyen.

MAGYAR LÁNCZKUT VÁLLALAT
Farkas J. Budapest, Felső-Erdősor 12

Motorok! Gazdák! Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendü gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hirneves **magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!**

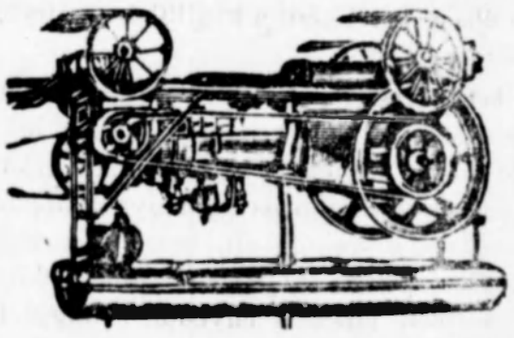

Benzin motor, kötöző, faapritógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szlvógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgönycim: „Világosság" Budapest.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefű czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.